

Tychy, dnia 2 września 2026 r.

Adam Raźniewski
ul. Brzoskwiniowa 67/2
43-100 Tychy
adres e-mail: adam.razniewski@gmail.com

Minister Finansów
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

PETYCJA

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach składam petycję w interesie publicznym w przedmiocie zmiany przepisów oraz praktyki organów Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie weryfikacji podatników przy rejestracji dla celów podatku od towarów i usług.

I. Przedmiot petycji

Wnoszę o podjęcie działań zmierzających do:

- 1) doprecyzowania w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, że brak wyodrębnionej fizycznej powierzchni biurowej pod adresem wskazanym w zgłoszeniu rejestracyjnym nie stanowi samodzielnej przesłanki odmowy rejestracji podatnika, o której mowa w art. 96 ust. 4a tej ustawy;
- 2) wydania objaśnień podatkowych określających, jakie okoliczności organ może uznać za wskazujące na nieistnienie podmiotu w rozumieniu art. 96 ust. 4a pkt 2 ustawy o VAT, a jakie takiego wniosku nie uzasadniają;
- 3) uzupełnienia dokumentacji formularza VAT-R o jednoznaczną informację, jakie dokumenty potwierdzające tytuł prawny do lokalu są wymagane, a jakie nie są konieczne, w podziale na adres siedziby oraz miejsce prowadzenia działalności.

II. Uzasadnienie

Katalog przesłanek odmowy rejestracji zawarty w art. 96 ust. 4a ustawy o VAT ma charakter zamknięty. Nie wymienia on braku fizycznej powierzchni biurowej, korzystania z adresu współdzielonego ani wykonywania działalności w trybie zdalnym. Odpowiada to stanowisku prezentowanemu przez Ministerstwo Finansów, zgodnie z którym przepisy podatkowe nie posługują się pojęciem tzw. biura wirtualnego, a samo wskazanie takiego adresu jako siedziby nie stanowi przesłanki odmowy rejestracji. Orzecznictwo sądów administracyjnych w sprawach dotyczących adresów współdzielonych nie jest jednolite, co samo w sobie przemawia za potrzebą doprecyzowania przepisu.

Praktyka odbiega jednak od tego stanu prawnego. Podmioty ubiegające się o rejestrację są w toku czynności sprawdzających wzywane do wykazania dysponowania wyodrębnioną powierzchnią biurową, a brak takiej powierzchni bywa traktowany jako okoliczność przemawiająca przeciwko rejestracji. W efekcie ustawowa przesłanka „nieistnienia podmiotu” jest w praktyce utożsamiana z brakiem biura w rozumieniu właściwym dla realiów sprzed dwóch dekad.

Model prowadzenia działalności gospodarczej zmienił się w sposób trwały. Znaczna część podmiotów, w szczególności w branżach usługowych, technologicznych i doradczych, nie utrzymuje stałej powierzchni biurowej, ponieważ nie jest ona potrzebna do wykonywania działalności. Praca wykonywana jest zdalnie, dokumentacja prowadzona jest w postaci elektronicznej, a kontakt z organami odbywa się za pośrednictwem e-Urzędu Skarbowego i doręczeń elektronicznych. Utrzymywanie biura wyłącznie po to, aby uwiarygodnić się wobec organu rejestrującego, jest wydatkiem pozbawionym uzasadnienia gospodarczego.

Skutkiem rozbieżności między przepisem a praktyką jest zjawisko odwrotne do zamierzonego. Podmioty prowadzące rzeczywistą działalność, chcąc uzyskać rejestrację, zawierają umowy najmu niewielkich pomieszczeń, których faktycznie nie wykorzystują, wyłącznie w celu przedstawienia organowi dokumentu. Powstaje w ten sposób dokumentacja formalnie poprawna, lecz gospodarczo pozorna. Wymóg, który miał służyć weryfikacji rzeczywistego charakteru działalności, wytwarza pozory tej rzeczywistości.

Jednocześnie wymóg ten nie stanowi realnej bariery dla podmiotów działających w złej wierze. Koszt zawarcia umowy najmu niewielkiego pomieszczenia jest niski i łatwy do poniesienia przez każdego, kto zamierza dopuścić się nadużycia. Obciążenie spoczywa zatem wyłącznie na podmiotach uczciwych, dla których stanowi zbędny koszt i opóźnienie w rozpoczęciu działalności.

Postulowane zmiany nie ograniczają uprawnień kontrolnych organów. Przesłanki wymienione w art. 96 ust. 4a ustawy o VAT, w tym niezgodność danych ze stanem faktycznym, brak kontaktu z podmiotem oraz

niestawiennictwo na wezwanie, pozostają w pełni skuteczne. Chodzi wyłącznie o to, aby kryterium weryfikacji stanowiła rzeczywista aktywność gospodarcza podmiotu, a nie posiadanie powierzchni biurowej, która w obecnych warunkach nie jest miarodajnym wskaźnikiem czegokolwiek.

III. Podsumowanie

Petycja składana jest w interesie publicznym. Wnoszę o rozpatrzenie jej i poinformowanie o sposobie załatwienia w trybie art. 13 ustawy o petycjach.

Wyrażam zgodę, o której mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach, na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Petycja została opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Data złożenia podpisu wynika z metadanych podpisu elektronicznego.